

HÍRADÓ

könyvtári

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XXXII. ÉVFOLYAM

3. SZÁM

1988. MÁRCIUS

Szerkesztő bizottság:

Tverdota Miklósné *elnök*
Katsányi Sándor *felelős szerkesztő*
Aknay Tibor, Bardócz Antalmé,
Csányi Szilveszter, Csoma Mihályné,
Friedrich Lajosné, Sántháné Antal Sára,
Weisz Sándorné

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta

Ára: 2.50 Ft
Előfizetési díj egy évre: 30.- Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában
Táskaszám
88/153
Eng. szám: III/UHB/30/1981
ISSN 0139-1917

ÉS MI MERRE MENJÜNK?

/Beszélgetés H a v a s K a t a l i n n a l szakmánk gondjairól. Kérdező: Katsányi Sándor/

K.S.: Az állampolgárok, köztük olvasóink élete változóban van: anyagi terheik növekvőben, közérzetük zaklatottabb; másrészt adózó polgárokká váltak, leplezetlenül közintézményeink fenntartóivá. Érződik midez olvasói magatartásukon?

H.K.: Úgy érzem, hogy az állampolgárok, közvetlenül a "szeptemberi fordulat" után azonnal megértették, hogy a művelődéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz - természetesen egy bizonyos szint felett /és alatt/ - nem marad más eszköz, csak a könyv, ezen belül is a kölcsönkönyv. Megmutatkozott ez a növekvő számú beiratkozásban éppen úgy, mint olvasóink hűségnyilatkozataiban. Értékünk és keresettségünk növekvőben van. Két réteg megjelenésére, illetve új megjelenésére számíthatunk. A középkorú, keményen dolgozó, kikapcsolódni vágyó, de a könyvet megvenni már nem tudó "lektúrolvasókra" és a tanuláshoz, munkájához könyvet, folyóiratot kereső értelmiségiekre, egyszerűen azokra, akik a Szabó Ervin könyvtárról úgy gondolták eddig, hogy ez az a hely, "ahová a gyerek jár."

Jönni fognak, mert nem lesz más választásuk, és nekünk sincs más választásunk, mint úgy

fogadni őket, hogy ne csalódjanak, sőt meglepődjenek.

Olvasóink szinte naponta biztosítanak bennünket rokonszenvükről, érzik, hogy ingyenességünk egyben gesztus is, de ennek ellenére szívesen vennének részt fenntartásunkban, annál is inkább, mert ma még nem hisznek abban, hogy adóforintjaik megjelennek az infrastruktúrában. Érzékelik, hogy ez az a szféra, ahol a reformot még program szintjén sem fogalmazták meg, sőt sokan úgy érzik /érezzük/, hogy a költségvetési intézmények a reform áldozatai.

K.S.: Az olvasói elvárások változásaira hogyan, milyen stratégiával válaszolhat a könyvtár?

H.K.: Fontosnak tartom, hogy szakmai újításainkat, "szerkezetváltásunkat" ne gazdasági, hanem szakmai megfontolások alakítsák. Az állománygyarapítás merőben új gyakorlatát be kellett vezetni, mert megfulladtunk a használatlan és irreálisan megítélt könyvektől, de nem hiszek abban, hogy az új szerzeményezés olcsóbb lesz. Ha a családi könyvtárat, vagyis a gazdag választékú, friss kínálatú könyvtárat komolyan vesszük, akkor igencsak költeni kell rá. Kiváltképp, ha figyelembe vesszük növekvő szerepünket a művelődési szinterek között. Akkor költeni kell

a kellemes enteriőrre, a világításra, de az újító kedvű, friss agyú, animátor típusú könyvtárosra is.

K.S.: Milyen változások várhatók az állománygyarapításban és az olvasószolgálatban?

H.K.: Állományunkat valóban az adott könyvtár reálisan felmért nagyságrendjéhez és a valóságos igényekhez kell igazítani. Meg kell szabadulni a "senkinek nem kell" könyvektől, de az új szerzeményezéseknél újra résen kell lenni, mert fenyeget a duplumkönyv újbóli megjelenése éppúgy, mint a szellemi aluljárók termékeinek beáramlása. Ha nem szolgáljuk ki az emberek sokszínű ízlését, akkor akaratlanul is az aluljárói piac felhajtói leszünk, ha feltétel nélkül kiszolgáljuk, akkor saját szerepünkről mondunk le. Nehéz lesz ebben egyensúlyt teremteni. Pályánk lényege, a szolgálatkészség és az odaadás nagyon közel került a kiszolgálás és a feladás fogalmához.

Szükség lenne a kölcsönös érdekeltségen és az értékek tisztelésén alapuló együttműködésre a közművelődési könyvtárak és a könyvkiadók között. Ha megnézzük egy-egy szégyenletesen későn érkező jegyzéket, kiderül, hogy a kínálat 25%-a nem számíthat tömegérdeklődésre, elvértve akad ember, aki megvegye, a másik 25% pedig borsos ára miatt nem a magánvásárlóké. Kérdés persze, hogy a könyvtárakra számíthat-e még a könyvkereskedelem. Úgy gondolom, hogy végzetes gazdasági hiba és értékpazarlás lenne, ha a kiadók továbbra is a levegőbe szimatolva döntenék el, hogy mit érdemes megjelentetni.

Az ideálisan szervezett közművelődési könyvtárhálózat tagjai ma már "példányszámot" csak a nagy érdeklődésre számító kikapcsoló, elegetendő irodalomból és a közhasznú ismereteket hordozó könyvekből vesznek, reprezentatív mintával képviseltetik az irodalmi értékeket; a fontos, de ritkán keresett könyveket központi ellátóhelyről közvetítik ki, tehát nem a régi nagy piac már ez a könyvkereskedelem számára, ha még mindig a legnagyobb is.

K.S.: Mi a legnagyobb rossz, ami fenyeget?

H.K.: Az ilyen olvasói kérés, amit a minap a Pataky téren egy gyerek tett fel: "Tessék mondani, bent van az Anna Frankenstein naplója..."

K.S.: Ha egy könyvtáros tündér egyetlen szakmai kívánságot teljesítené, mi lenne az a kívánság?

H.K.: Nem könyvtáros tündérre van nekünk szükségünk, hanem "tündéri" művelődéspolitikára. Olyanra, ami elhítteti a kormányzattal, manapság pénzügyi kormányzattal, hogy olvasás, könyv, könyvtár, zene, közössiégi tér nélkül nemhogy élni nem lehet

de hajózni sem, hiába "necesse est". Ha ezt felfogják, a többit mi már tündér nélkül is elvégezzük.

K.S.: Ha egy főiskola most végzett könyvtárszakos hallgatói előtt kellene rövid beszédet mondanod, mit mondanál nekik?

H.K.: Nagyon ünnepélyes lennék és közhelyeket mondanék, olyanokat, amiben hiszek. Azt, hogy ennél a munkánál nincs sebb, változatosabb, izgalmasabb és felelősségteljebb. Szívesebben vennék részt azonban már menet közben könyvtáros arcuk kialakításában. Ma még mindig előfordul, hogy ezt a pályaválasztást félreértések motiválják. Még mindig sok az olvasni szerető jókislány, aki azt hiszi, hogy a könyvtár egy jó nyugalmas, tiszta munkahely. A robbanékonyak még mindig népművelőnek készülnek. Jó lenne magunkban is, és az emberekben is kialakítani egy új könyvtárképet, amiben benne foglaltatik a változatosság valódi lényege; ez az egyetlen hely, ahol valamennyi korosztály aktívan létezhet egymás mellett; ez az a hely, ahol a művek együtt vannak idő- és térbeli különbözőségük ellenére éppen úgy, mint felfogásbeli különbségük ellenére. Itt szembesülhetünk a legkülönbözőbb érdeklődésű emberekkel, naponta találkozhatunk ezerféle kérésükkel, kérdésükkel az ásványoktól a zenéig.

Jó lenne megfogalmazni, hogy a könyvtár a v á r o s k ö n y v t á r a, amibe belefér a dolgozószoba, a nappali, a gyermekszoba, de mint könyvtár nyújtja adottságait, azt, hogy a dokumentumok cseréjének színtere, de egyben közösségi tér is. Elhíttetném velük, hogy a könyvtár olyan, amilyenné alakítják, s alakítani kell, mert csalódnia gyorsan és könnyen lehet. A naponta X-szer 6 krimit kikölcsönző könyvtáros előbb-utóbb személytelenné, üressé, kiábrándulttá válik. Értékesnek és érdekesnek kell megtartani ezt a munkát, - valami ilyenfélét mondanék a jövő pályamaradóinak.

"KÉRJÜK, HOGY ŐSZINTE VÁLASZÁVAL..."

A X. kerületi főkönyvtár 1987-ben több száz kérdőívet küldött szét egykori olvasóinak, elmaradásuk okát megtudakolandó. A visszaérkezett másfél száz válaszból válogattam, a lehetőség szerint arra törekedve, hogy minél szélesebb hálóval merítsek a - talán nem minden tanulság nélküli - üzenetekből.

A közreadó

- Azért nem látogatom jelenleg a könyvtárat, mert két gyermekem mellé ikergyermekeim születtek, így a négy gyermektől nem tudok gyakran könyvtárba járni... de a jövőben szándékomban áll újra felkeresni Önöket, mert pedagógus vagyok, és az ilyen irányú szakirodalom ott bőségesen megtalálható.
- Megkönnyítené és gyorsítaná a választásomat, ha az aznap visszavitt, de még helyére nem tett könyvek közül is választhatnék.
- Sajnos, az olvasásra fordítható időm egyre kevesebb, anyagi nehézségeim miatt.
- Elég elavult a könyvtári részleg, az igazi sikerkönyvek nincsenek, vagy csak előjegyzésre lehet hozzájutni.
- Tanulmányaimat befejeztem!
- Sok új könyvet vásárolok.
- Az Újhegyi lakótelepen lakom. Egy lakótelepi könyvtárba t a l á n többször eljutnék.
- Hét végén miért csak olvasóterem van?
- ...az utóbbi időben több könyvet tudok vásárolni.
- Bár a könyvek elég drágák, szívesen olvasnánk a könyvtárit. Sajnos, a munkával töltött idő több, mint amennyi az egészséges életvitelhez kellene. Az olvasástól lehet, hogy okosabbak, választékosabbak stb. leszünk, de ebből nem élünk meg... A könyvtárnak pedig KÖSZÖNET, hogy mindig csend, nyugalom, tisztaság és nagyfokú segítőkészség jellemzi.
- Sajnos, még a megvásárolt könyveket sem mindig tudom elolvasni, mert tanulok, és ez a munka és a háztartás mellett igen fárasztó.
- ... a könyvtárat inkább akkor keresem fel, ha a munkámhoz kell valami.
- ... Önöktől egyébként mindig a maximális segítséget kaptam, ezért ezúton is őszintén köszönetet mondok. Külön köszönöm a zenei részlegüknek, hogy az általános iskolai felsőtagozatos irodalom anyaghoz több kazettányi verset, zenei művet másoltak át iskolánknak.
- Mint távozó könyvtártag, zárójelben szeretném megjegyezni, hogy a megnyitás óta voltam a könyvtár látogatója, és tanulmányaimban, később a munkámban rengeteg alkalom-

mal kaptam segítséget az Önök könyvtárában. Ezt köszönöm. Maradok tisztelettel...

- A lakáshoz közelebb nyílt egy új könyvtár, inkább oda járok.
- Csak akkor megyek könyvtárba, ha a könyvesboltban nem tudom beszerezni valamelyik kötelező olvasmányt a gyerekeknek. Én nem érek rá olvasni. A gyerekeknek is elég a kötelezőt kiolvasni a sok tanulnivaló mellett.
- Önökhöz ritkán és csak speciális igénnyel fordulok, de ilyenkor mindig nagy-nagy segítőkészséget tapasztaltam, még akkor is, ha a kért anyagot csak más könyvtárból lehetett beszerezni.
- Meghatározott könyvekre volt csupán szükségem egyetemi felvételi vizsga miatt. A későbbiekben viszont járni szeretnék, mert a könyvtár olvasóterme nagyon jó.
- Köszönjük, de a vállalati könyvtár kielégíti olvasási szándékomat.
- ... Tisztelettel javasolnék is valamit. 70 éves idős és iskolázatlan édesanyám most kezd rájönni az olvasás ízére. Több ezer kötetes házi könyvtárunkból kiválogatom neki a számára emészthető, de élvezhető irodalmat. Soha nem volt könyvtári tag, és soha nem menne el magától beiratkozni, kérni, válogatni. Bizonyára sorstársai sokan élnek, őket kellene néhány könyvvel lakásukon megkeresni, hátha a személyes kapcsolat létrejötte után könyvtárlátogatóvá válnának.
- Őszintén örülök, hogy kíváncsiak az olvasók véleményére. Én annak idején közöltem, hogy nem jövök többet, kilépek. Előzménye az volt, hogy egyszer már nem bírtam tovább és kifakadtam. Erre közölték velem, hogy nem muszáj (!) idejönni, van más könyvtár is. Igazuk van. Járok máshová.
- Az Önök könyvtárába bármikor szívesen megyek. A könyvtárról maximálisan jó véleményem van. Általában megtaláltam a keresett könyvet, de ha előfordult a hiánya, a könyvtárosok azonnal felkutatták nekem, hogy melyik könyvtárban található meg. Sok könyvtárban jártam Budapesten, de a könyvtárosok részéről azt a segítőkészséget, lelkes munkát egy könyvtárban sem tapasztaltam, mint Önöknél...
- Köszönettel vettem érdeklődő levelüket, noha mindazonáltal úgy tudom... mindig a legmesszebbmenőkig udvarias, hozzáértő és szakértő ...annyi igaz, hogy ...kifolyólag némileg csökkent, ...mindazonáltal ...alkalomadtán megújítom...abban a reményben, hogy nemsokára személyesen is...maradok tiszteletteljes és hűséges...
- Elmaradásomnak nagyon egyszerű, ugyanakkor csodálatos oka van: februárban kislányom született, vele vagyok itthon.

- ... esti iskolába jártam, amit azóta sikeresen befejeztem...
- Brigádtag vagyok, és szerződésben vállaltam a vállalati könyvtár látogatását... Természetesen szükség esetén ismét igénybe veszem a könyvtárat, pl. brigádvételkedő, vagy olvasómozgalommal kapcsolatos verseny esetén.
- Napi 9 órát dolgozok, másfél órát utazok, ... tavasztól őszig a veteményes kertben dolgozom...
- Nem az érdeklődésem szűnt meg, de a 36-os villamossal járok... Magam helyett tanulóimat szerveztem be, és Önök révén tettem szebbé, olvasottá óráimat.
- Választékot kevésnek találom. Jelenkori szépirodalmi és természettudományos művek bővítésére lenne szükség.
- ... Jobb lenne egy olyan gazdagabb könyvtár Zuglóban is, mint a Pataky, vagy a Szakassits.
- A jövőben megpróbálom úgy szervezni, hogy folyamatosabb legyen a látogatásom. Tisztelettel...

Az olvasólevelekből válogatott kívánságokat elétárta és jobbító szándékkal - mindennemű változtatás nélkül -

közreadta:

Aknyai Tibor

ÚJRA NAPIRENDEN:

HÁROM ÉPÜLET A KÖZPONTI KÖNYVTÁR SZÁMÁRA

/Második rész/

A lehetséges lépések

A bizonytalansági tényezők következtében, de főképpen anyagi lehetőségeink rendkívül korlátozott volta miatt a Reviczky utcai épület használatbavételénél csak igen szerény lépéseket tehetünk az előzőkben vázolt távlati cél felé. A minimális célok a következők lehetnek:

Főépület

1. A főépület túlnyomó részét a nyilvános szolgálati és raktári terek céljára kívánatos fenntartani, mindkét alapfunkció számára a lehetőségekhez képest maximális alapterületet biztosítva.
2. Törekedni kell az I. emeleten a nyilvános szolgálat gyűrűszerű kialakítására. Ennek érdekében számításba jöhet az I. emeleti raktárak megnyitása a közönség előtt, s e területen válogatott szabadpolcos állomány elhelyezése, továbbá a kölcsönzésnyilvántartási pont áthelyezése a raktári kiadó közvetlen közelébe, az udvari szárnyba.
3. Az épület Baross utcai földszintjén a jelenlegi irodák helyén a közhasznú információs szolgálat elhelyezési körülményeinek javítása.
4. A főépület alagsorában egy szerény méretű büfé kialakítása.
5. Az ellehetetlenült állapotok felszámolására, az értékes állomány védelme érdekében, s a gyarapodás befogadására egységes, összefüggő raktári tömb létrehozása, oly módon, hogy a raktári terekben nem maradhat sem műhely, sem más osztályok dolgozóinak

munkahelye, s a raktári tereket tökéletesen el lehessen zárni nemcsak az olvasói, de a belső könyvtári forgalom elől is. A raktári tömb minden tere közvetlenül kapcsolódik a raktári kiadóhoz vezető vízszintes és függőleges közlekedési útvonalakhoz, lépcsőkhöz, lifthez.

6. A főépületből ki kell telepíteni minden irodát és műhelyt, így a kötetészetet, a papírvágót, az expedialót, a fotólaboratóriumot, a propagandaosztályt, a bibliográfiai osztályt, a különgyűjtemények és a nyilvános szolgálat irodáit. Egyedül csak az igazgatóság, a személyzeti osztály és a hálózati osztály /vagy a Budapest-gyűjtemény/ maradhat itt az épület Reviczky utcai szárnyának földszintjén.

Reviczky utcai épület

1. Az épület alagsorában továbbra is a diákotthon konyhája és étterme üzemel.
2. A földszinten helyezkedik el a kötetészeti műhely.
3. Az I. és II. emeletre a belső könyvtári ügymenet osztályai kerülnek.
4. A fotólaboratórium és a dekorációs műterem a padlástérben kap helyet.

Baross utcai épület

1. A földszinten műhelyek /sokszorosító üzem, restauráló laboratórium, papírvágó, expedialó/, az anyagraktár és a gazdasági igazgatóság néhány irodája helyezkedik el.
2. Az emeletre a gazdasági igazgatóság és a tanterem kerül.

Összeköttetés

Abból következően, hogy a főépületből a másik kettőbe kerülnek át az irodák és a műhelyek, a zavartalan működés szempontjából feltétlenül szükség van a három épület közötti összeköttetés megteremtésére, lehetőleg több szinten és több ponton is. Az udvarszinten úgy szervezendő meg a három épület személy- és teherforgalma, hogy az utcára ne kelljen kilépni. A felsőbb szinteken az összekapcsolás nehézségekkel jár, mert mindhárom épület szintjei más-más magasságban helyezkednek el; ez a műemléki kívánalmakon túlmenően is megnehezíti az összeköttetés megoldását. Tekintettel arra is, hogy a Baross utcai épület teljes rekonstrukciója majd csak a tömbrehabilitáció során történik meg, s a gazdasági igazgató-ságtól nincs feltétlen szükség közvetlen bejárásra a főépület I. emeletén elhelyezkedő nyilvános szolgálathoz /más lesz a helyzet a későbbiekben, ha netán a Baross utcai épület I. emeletére például a szerzeményezési és feldolgozó osztály kerülne; ez esetben ez az összeköttetés létfontosságúvá válik/, - ettől a kapcsolattól egyelőre a dolgok jelen állásában eltekinthetünk. Viszont annál döntőbb, hogy a főépület és a Reviczky utcai épület között az I-II. emeleten megteremtődjék az összeköttetés, mégpedig úgy, hogy a Reviczky utcában elhelyezett részleg dolgozói ne járjanak át a raktáron /állományvédelmi okokból/, az átjárási útvonal a lehető legkevesebb helyet foglalja el a főépület alapterületéből, s a lehető legközelebb érkezzon a főépületben elhelyezett nyilvános katalógushoz.

A Reviczky utcai épület használatbavétele

A Fővárosi Tanács szerény anyagi feltételeket bocsátott rendelkezésünkre a Reviczky utcai épület használatbavételéhez. Ezért számolnunk kell azzal, hogy a rendbehozatali és átalakítási munkák két-három évig is eltartanak. Ezek az anyagi feltételek megszabják lehetőségeinket. Az alábbi munkálatok elvégzését tervezzük, sorrendben:

1. A Baross utcai és a Reviczky utcai épület földszintjén megteremteni a műhelyek elhelyezésének feltételeit, hogy ezáltal a főépületben lehetőségessé váljék a raktári férőhely bővítése. Ez a lépés elsősorban állományvédelmi szempontból indokolt.
2. A Reviczky utca és a főépület földszinti és I. emeleti összeköttetése úgy, hogy a műemléki érdekek ne szenvedjenek sérelmet. Átjárót nyitni a Baross utcai és a Reviczky utcai épületek között az udvar szintjén.
3. A főépület újabb raktári tereinek kialakítása és berendezése a kiköltözött műhelyek és irodák helyén.

4. A Reviczky utcai épület vizesblokkjainak rekonstrukciója, a függőleges közlekedés és teherszállítás érdekében egy lift beszerelése.
5. A Reviczky utcai épület I. és II. emeletén a könyvtári irodák elhelyezése az I. emeleti nagyterem érintetlenül hagyásával, s a lehetőség fenntartásával, hogy valamikor a későbbiek során mindkét szint nyilvános szolgálati, vagy raktári térévé váljon.
6. A főépület I. emeletén lévő raktárak megnyitása a közönség előtt, a kölcsönzési nyitvatartás áthelyezése a raktári kiadó mellé, valamint egy büfé kialakítása a használók számára.

A Központi Könyvtár elhelyezési kérdéseivel foglalkozó, a Könyvtári híradó előző számában megjelent közlemények óta a következő fejlemények történtek:

1. Anyagi nehézségeink ellenére, s főként műemlékvédelmi szempontok miatt a könyvtár vezetése mégis megrendelte a három épület együttes hasznosítására vonatkozó építészeti tanulmánytervet /ún. területfelhasználási tervet/, amelyet a LAKÓTERV építész, Bálint Imre fog elkészíteni. Erre azért van szükség, hogy a ma és a későbbiekben megtehető és megteendő kisebb átalakítások szervesen illeszkedjenek egy átfogó szakmai-építészeti koncepcióba, s a műemlékvédelem szempontjai is kellőképpen figyelembe vétessenek ezek során.
2. A VIII. kerületben folyamatban lévő tömbrehabilitációs munkálatok számára elkészítettük a Baross utcai épületünkre vonatkozó szakmai programot, s átadtuk a KÖZTI építészének. Ez a szakmai program összhangban van az előző számban kifejtett elképzelésekkel. /Röviden: a Baross utcai épület földszintjén főként műhelyek, I. emeletén a gazdasági osztályok, II. és III. emeletén a könyvtári szakosztályok, padlástérben - ha lesz - a szociális helyiségek és a tanterem./ Ha ez a fejlesztés /föltételezhetően a távoli jövőben/ megvalósulna, akkor a Reviczky utcai épület I. és II. emeletével bővíthetnének a nyilvános szolgálat terei.
3. Megindult a Reviczky utcai épület használatbavételének előkészítése. Az év elején már rendelkezésünkre állt a felmérési terv, majd az érintett osztályok igényeire és követelményeire tekintettel elkészült az engedélyeztetési terv, amely már megindult a maga kálváriás útján /tűzoltóság, KÖJÁL, a kerületi tanács műszaki osztálya stb./.

Papp István

Egy borongós, esős februári péntek délután, a bennem bujkáló náthától nyugősen, a központi ügyintézésztől elcsigázva, s - bevalloom - eléggé egykedvően, nem túl nagy várakozással léptem át a felújított Mester utcai könyvtár ajtaját. Míg a 30-as villamoson zőtykölődtem, az a kérdés motoszkált a fejemben, hogyha olvasóink zömének az enyémhez hasonló a kedélyállapota, vajon képes-e arra a könyvtár, hogy eloszlassa a rossz hangulatot, feledtesse egy kis időre a napi gondokat, szellemileg kikapcsolja, felfrissítse a megfáradtakat.

Egykettőre felélénkített azonban az az atmoszféra, az az apró dolgokra is odafigyelő, nagy gonddal létrehozott, kellemes, meghitt környezet, amely a könyvtárba belépve fogadott.

Az első helyiség levegős, szellős; a közép-re helyezett állványok alacsonyok, ezért a tér könnyen áttekinthető. A feliratok /a vidám piros csíkoknak köszönhetően/ rögtön ráirányítják a figyelmet az egyes témákra. A legbarátságosabb rész stílusosan a CSALÁD-OTTHON témakörű belső helyiség, mely engem egy lakás könyvtárszobájára emlékeztetett. Egy csapásra meghódított ez a kis szoba: a frissen csiszolt parketta, az elegáns, kényelmes, vendégmarasztaló ülőgarnitúra, az egyszerű, de nagyon mutatós faasztallal, a diatolóból előlépett telefonasztalka, a hangulatos lámpák, a rendkívül ötletesen megvalósított bárpult, mely a folyóirattároló szerepét is betölti, s egyben kávé, tea, szőrp, aprósütemények fogyasztására is invitál.

Még az sem zavart igazán - bár egyébként nem helyeslem - hogy ebben a helyiségben a magasított polcokon is könyveket helyeztek el /részben a helyhiány miatt/, s a fiatalok létra segítségével tudnak csak a kötelező és ajánlott irodalomhoz jutni, mert összehatásában esztétikailag jól illeszkedik a képbe.

Itt, a belső helyiségben csalogatják maguk a könyvek is leginkább az olvasókat, mert lazán, levegősen helyezték el őket a polcokon, néhányat szép színes fedőlapjával kifelé fordítva. A külső helyiségben sokalltam a kiratott könyvek mennyiségét, /bár bizonyosan ez is hamar megfogyatkozik, hiszen a nyitás óta még csak pár hét telt el./

Összefoglalva: esztétikai szempontból rendkívül jó érzéseket keltett bennem a könyvtár.

Az olvasókat szolgálja a könyvek tematikus elrendezése is.

Rendkívül fontosnak, és ahol lehetséges, követendőnek tartom azt a módszert, ahogyan a könyvtárosok a családi könyvtár kialakításához fogtak. A tatarozás előtt olvasóik széles körének véleményét tudakolták meg kérdőíven: szeretnék-e az átrende-

zést vagy sem? Tájékoztatták őket arról, hogy az átalakítás után előfordulhat, hogy egy-egy könyvet nem tudnak azonnal a kezükbe adni. A javasolt témakörök közül megjelölhették azokat, melyek iránt érdeklődtek, s újakat javasolhattak. A nagy számmal visszaérkezett válaszok alapján kialakított könyvtár így biztosan nem fog csalódást okozni, s ezzel a módszerrel elkerülhető az is, hogy ott hozzunk létre családi könyvtárat, ahol nincs rá igény.

A Mester utcában a már máshol is lassan "hagyományossá" váló témák szerepelnek, ez mutatja, hogy eléggé kikristályosodott már ez a rendszer; kialakultak azok a témakörök, amelyek csaknem mindenhol az érdeklődés középpontjában állnak. Persze baj lenne, ha megmerevedne a rendszer, s éppen az tetszett többek között a Mester utcában, hogy éreztem, bár már megnyitották a könyvtárat, a könyvtárosok mégis egyre azon törik a fejüket, hogy mit kellene még alakítani, módosítani. Bármikor készek a változtatásra, ha az olvasók érdeke azt kívánja.

Megfelelőnek tartom a témák elnevezését is - rövidek, egyszerűek és egyértelműek, /pl. Irodalom, nyelv; Állatokról; Fiataloknak; Történelmi olvasmányok/ - bár én egyébként a blikkfangosabb címek híve vagyok, mert úgy érzem, a feliratnál is ki kell használni minden lehetőséget a figyelem felkeltésére.

Sajnos, a katalóguson még nem volt idő jelölni a könyvek egy részét, s ez nehezíti a visszakeresést, de amíg ezt a hiányt pótolják, szerencsére rendelkezésre áll a telefon, mely egyébként is központi helyen, az olvasóterben található, ezzel is mintegy jelképesen kifejezve megnövekedett szerepét a családi könyvtárban.

A Mester utcára is jellemző, ami hálózatunk legtöbb könyvtárára: a meglevő tér kevés a bútorzat és a könyvek levegős elhelyezésére. Itt viszonylag optimálisan sikerült a berendezés, de ha nem kellett volna kihasz- nálni minden helyet, nyilván még tágasabb ha-

tást lehetett volna elérni /pl. az ablakok alatti alacsony polcoktól el lehetett volna tekinteni./ Így is sikerült külön helyet biztosítani a kézikönyvekből jegyzetelő, tanuló diákok és a folyóiratot olvasgatók vagy csak egy kis tereferére vágyók számára. Szomorkásan vettem tudomásul viszont, hogy a legkisebb könyvtárlátogatók /2-6 évesek/ részére már nem sikerült kialakítani egy külön kis szögletet egy kis asztalkával, rajzeszközökkel, játékkal. Nagyon kedves a különböző színes figurákkal dekorált válogató ládika, de egyrészt nem igazán inspirál arra, hogy letelepedjen mellé a gyerek, másrészt a hely is elég kevés körülötte. Bizo-

nyára sok szülő is gyakrabban járna a könyvtárba, ha tudná, hogy óvodás korú gyermeke is el tudja magát foglalni valamivel - a könyvtárosnak sincs sajnos mindig ideje játszani - míg ő nyugodtan kiválasztja a könyveket, elolvass egy-egy folyóiratot.

Sok mindenről lehetne még szólni; csak a legfontosabbakat emeltem ki azok közül, melyeket a Mester utcában tapasztaltam, ahonnan új gondolatokkal, s egy kellemes élménnyel gazdagodva távoztam.

A könyvtár dolgozói méltán elmondhatják: Ez jó mulatság, Mester-munka volt.

Soltész Anna

NYITÁS UTÁN SASHALMON

Mindig nagy örömmel és várakozással indulok új, vagy felújított könyvtárakba. Ez alkalommal Sashalom újjáalakított főkönyvtárára került sor.

A szép, tágas, világos könyvtárban szám-bavéve az elvégzett - és el nem végzett - munkákat, nem tűnt indokoltnak a h ú s z h ó n a p o s zárvatartás. /Gondolom, mindnyájunkban felmerült már a kérdés, hogy miért kell nem túl nagy könyvtáraink felújítására, átalakítására két vagy több év is? A választ minden bizonnyal azok tudják leginkább, akik átéltek már műszaki osztályunk irányította munkálatokat.../

De vissza Sashalomra! Ahol a könyvtárosok a kényszerű szünet alatt sem adták fel teljesen a könyvtári szolgáltatást; szerényebb körülmények között, az IKARUS által biztosított helyiségben kölcsönöztek egy évig. Közben duplamosítottak közel 13 000 kötetet, aminek egy részét - a folyóiratokkal együtt - árusítják. A jelenleg 340 m²-es könyvtár a bővítés során 70 m²-rel nőtt. Eredeti vonása az átrendezett könyvtárnak, hogy az olvasók nagyon praktikusán - akár egy képzeletbeli körben haladva - a kölcsönzópulttól kiindulva körbejárhatják a külön-

böző funkciókat szolgáló tereket. A felnőtt válogató övezetben a könyvek hagyományos elrendezése mellett egy-egy keresett téma kiemelését tervezik a könyvtárosok. A következő övezet a kézikönyvtár. A kényelmes, tonett jellegű székekkel berendezett olvasóban zenehallgatási lehetőséget is kialakítottak. Nincs merev elválasztás az olvasó és a gyermekkönyvtár között, ahol a technikai eszközöket is megtaláljuk, s itt folyik a hangzó dokumentumok kölcsönzése is. Ez a könyvtár legszínesebb, legkényelmesebb része. Az ízléses, jópofa bábuk dekorációnak és játéknak egyaránt alkalmasak. A kör alakú asztal mellett zenét, mesét hallgathatnak a gyerekek. Igazi gyerekkuckó, hangulatos színekkel, ami a könyvtár többi részéről nem igen mondható el. A sok barna színtelenség mellett sajnos a feliratok sem jelentenek színfoltot; a változatosság kedvéért ez is sárga-barnára sikeredett. A szabad felületek dekorálására a propagandaosztálynak biztosan van jobb ötlete.

Igen nagy munkán túljutva nyugalmasabb éveket, elégedett olvasókat kívánok a sashalmi kollégáknak.

Kovács Éva

A KŐBÁNYAI FŐKÖNYVTÁRBAN évek óta nagy érdeklődés kíséri a Mezőgazdasági Könyvnapokat. A szakirodalom terjesztésének módszerei közül itt a kiállítás és a szakíró-olvasó találkozó vált be. Minden évben eljött 20-25 érdeklődő ember. Az idei rendezvényen a közönség közel háromszorosára nőtt, 70 kertészke-

dő hozta el gondját, problémáját.

A téma a gyümölcsfák metszése, az előző pedig az azonos című könyv egyik szerzője, Valló László volt.

A sajtó is segítségünkre volt, a Vasárnapi Hírek tájékoztatta az újságolvasókat.

Nyúzó Eszter
szervező könyvtáros

BEIRATKOZÁSI DÍJ HELYETT ÖNKÉNTES HOZZÁJÁRULÁS

/Egy kísérlet margójára/

Az olvasók nagy többsége minden könyvtárban régóta csak jelképesnek és nevetségesnek tartja a 3,- illetve 1,-Ft könyvtárhasználati díjat, és ennek a véleménynek hangot is ad. Ez indított bennünket arra, hogy megajánlásos alapon próbáljuk olvasóink támogatását kérni könyvtári bevételeink gyarapításához. Helyzeti hátrányaink /a könyvtár alapterületének csekély volta és az emeleti elhelyezés/ - már eleve behatárolják lehetőségeinket egyéb pénzbeszerzési források igénybevételére.

A propagandaosztály segítségével készített szórólapokon röviden vázoltuk nehezedő anyagi helyzetünket, s közöltük, hogy a befizetett összegeket könyvek és folyóiratok vásárlására fordítjuk. A kísérletet 1988. I. 1-től vezettük be és valamennyien nagy izgalommal vártuk az olvasói megnyilatkozásokat, megjegyzéseket. Most utólag elmondhatom, hogy kollégáimmal együtt végigjártszottuk mindazokat a lehetséges és általunk feltételezett változatokat, amelyekkel olvasóink az esetleges "nemfizetés"-t indokolhatják. A valóság megcáfolta spekulatív elképzeléseinket, egyetlen sértő megjegyzés sem hangzott el olvasóink részéről. Természetesen nagyon vigyáztunk arra, hogy az olvasók egyáltalán ne érezzék kényszerítve magukat a fizetésre. Ennél a módszernél ugyanis maguk és lehetőségük van rá, hogy a befizetést megtagadják. Arra sem merült fel igény vagy követelés, hogy nagyobb összeg befizetése esetén - mintegy ellenszolgáltatásként - előjogokat biztosítsunk részükre. Meglepett /és bevallhatom: nagyon kellemesen érintett valamennyiünket/, hogy nagyon sok olvasónk kedves szavak kíséretében adta oda 20, 30 vagy 50 forintját.

Mulatságos esetek is adódtak a befizetéseknél. Évtizedek óta kölcsönző idős olvasónk megkérdezte, hogy tavaly mennyi is volt a beiratkozási díj? Megmondtuk, hogy 3.-Ft. Az idős néni diadalmasan körülnézett és kijelentette: akkor ő most megajánlja a 100%-os emelést, és befizette a 6.-Ft-ot.

A megajánlásos rendszer adminisztrációja úgy történik, hogy a befizetett összeget nem a beiratkozási naplóba írjuk be, hanem külön nyugtán vezetjük, és aláíratjuk az olvasó számát és a befizetett összeget. A gazdasági vezetéssel történt megállapodás értelmében - a tanulókat leszámítva - 10 forintot fizetünk be minden olvasó után központi keretre, a fennmaradó összeget saját állományunk gyarapítására fordítjuk. A januártól befizetett összegeket az olvasók számával

elosztva megállapíthatjuk, hogy március elejéig olvasónként 28.-Ft-os átlagot kaptunk.

Radvány Tiborné
XIV. ker. főkönyvtár

Mint ismeretes, mi vagyunk a két kísérleti könyvtár egyike, ahol beiratkozási díj helyett az olvasók önkéntes pénzbeli hozzájárulását kérik.

A módszer megnövekedett adminisztrációval jár, és jelentősen növeli az olvasóval való személyes foglalkozás időtartamát. Eleinte nehéz volt minden olvasóval megtalálni a megfelelő hangot. Tartottunk tőle, hogy az olvasók különleges igényeket támasztanak majd könyvtárunkkal szemben. Az egyik olvasó például szívesen fizetett volna többet, ha idén is megtalálhatná nálunk a National Geographic-ot, de tömegesen nem érkezett ilyen jellegű kérés. Ebben szerepe volt a jól megfogalmazott szórólapnak is. Tapasztalataink szerint viszont a folyóiratok iránti igény megnövekedett, így a megrendeléseknél arra kell törekednünk, hogy az olvasók ilyen jellegű kívánalmainak a jövőben eleget tudjunk tenni.

700 olvasó az első két hónap alatt összesen 19132 forinttal járult hozzá a könyvtár kiadásainak kiegészítéséhez, a gyermekkönyvtárban pedig 1218 forintot fizettek az olvasók. /Ennek az összegnek döntő hányadát a gyerekekét kísérő szülők fizették be, a gyermekolvasóknál általában nincs pénz./ Átlagosan 29.- Ft jut egy olvasóra.

Olvasóink mintegy fele 10 és 20 forint körüli összeget adott. Jónéhányan /eddig 45-en/ fizettek 100 forintot, ketten 200-at, és nem is egy olvasónk volt, aki többször is fizetett. A magasabb összeget fizetők régi, törzsgárda olvasók, zömében nyugdíjasok. Úgy érezzük, hogy ezek a nagyobb összegek az önkéntességnek tudhatók be. Örömmel tapasztaltuk, hogy olvasóink megértéssel fogadták kérésünket és a hozzájárulás kapcsán is kifejezték szeretik és magukénak érzik könyvtárunkat. Sokan külön hangsúlyozták, hogy ennek a könyvtárnak szánták hozzájárulásukat. Most már érezhető, hogy a kezdeti lelkesedés lanyhult, mert a hosszabbítások zöme már lezajlott.

A befolyt összegből 13492 forintot fordíthatunk állománygyarapításra.

Végül két olvasói megjegyzést idézünk:

- "Ez most a beiratkozási díj, az ADOMÁNY-t majd legközelebb hozom..."

- "Néni kérem, ne tessék haragudni, de most nem hoztam el a TANDÍJAT..."

Kövesd Péterné
V/1. sz. fiókkönyvtár

A SZÜRI-GYŰJTEMÉNY KATALÓGUSA

Nem dagasztják kedvező irányú és erejű szelek a magyar könyvtárügy vitorláját, ezért hát különös jelentősége van annak, hogy - a főnti hasonlatnál maradva - a könyves gálya híven őrzött egész rakománnyal biztonsággal jusson majd révbe, a jobb idők kikötőjébe. Elégszer nem hansúlyozhatóan fontos tehát, hogy ami már megvan, az hozzáférhetővé, hasznosíthatóvá váljék, s a rendteremtő-rendszerző szakmai buzgalom segítségével tudatosodják, milyen kincset is őriz valójában közös hajónk gyomra. A könyvtár ilyenformán a kutatón, az olvasón túl önmagát is megbecsüli akkor, amikor olyan vállalkozásba kezd - és több kevesebb kényszerű, kerülő manőver árán - sikerrel be is fejez, mint amilyen a most megjelent nyomtatott katalógus.

A FSZEK egyik legbecsesebb különgyűjteménye a bibliofil Szüry Dénes hagyatékából 1910-ben megvásárolt patinás állományrész, amely alapvetően 1767 és 1867 közötti első kiadásokat tartalmaz. Noha az idő haladtával a gyűjtemény mára két évszázados értéke nyilvánvalónak hihető, a múlt évtizedekben anyag kissé szétzilálódott, főlhígult, illetve némely részei belekerültek a központi könyvtár más állománytesteibe. Így gondos rostáló-tisztogató munka előzményére volt szükség, hogy elkészülhessen immár - Klin-da Mária vasszorgalmú munkája és elmélyült hozzáértése nyomán - a "rekonstruált" Szüry-gyűjtemény katalógusa. Mozgalmas életünk dinamikájának megfelelően ma sem egyszer s mindenkorra lezárt, múzeumi avíttóságú állomány ez, a lehetséges kereteken belül gyarapodik, bővül, mégpedig Szüry Dénes 1909-ben bekövetkezett halálának időhatáráig. A több mint 5200 tételes szerzői - szerző híján címszerinti - alfabetikus rendű katalógus csillaggal jelölve megkülönbözteti azokat a műveket, amelyek az eredeti Szüry-könyvtár részei voltak. A hagyományos címleírás után áll az adott kötet Sz betűs raktári jelzete, valamint, ha ismert, az egykori tulajdonos neve, az esetleges bejegyzések említése. A vaskos katalógust több segédapparátus egészíti ki: így az 1801 előtt megjelent nyomtatványok időrendi mutatója /föltüntetve a megjelenés évét - a legkorábbi: 1719 - helyét, a mű tételszámát/; a kéziratok mutatója, a Szürynek dedikált példányok és a possesorok mutatója. Könyvészetileg hasznos, a kiadvány szempontjából illusztratív része a kötetnek a "Magyarország bibliographiája

1712-1860" kötetében leíratlan 1801 előtti magyar nyelvű, illetve hazai kiadású nyomtatványok címlapjainak másolata.

A részletes bibliográfiai elemzés - melyet a szakajtó feladata lesz elvégezni - ehelyütt nem lehet feladatunk, annál inkább a "gusztáló" tallózás a roppant gazdagságú anyagban. Eléggé sok a mára szinte ismeretlen szürkült nevű szerző munkája, ugyanakkor az idővel korellációban álló igényesség rostáján fennmaradt, irodalom- és művelődéstörténeti szempontból jelentős alkotók meggyőzően szép számmal szerepelnek a katalógusban, mint például Arany János /63 címmel/, Ady /6 művel/. A gyűjtés korhatára több irodalomtörténeti periódust, koráramot, stílust, világszemléleti és formai-esztétikai jellegzetességet mutató irány és időszakot ível át; jelen van Kisfaludy Sándor nevezetes regéivel, valamint "elegyes verseivel... némely zsenyéivel" együtt, Katona József drámái mellett megtalálható egy Kecskemét-történeti összeállítás, számtalan első és többedik Petőfi-kiadás, temérdek Jókai, sok Szász Károly műfordítás, Kis József kötet és Kossuth-dokumentum... A recenzens folytathatná vég nélkül kedvteli szemléjét, amelynél jóval érdekesebb és hasznosabb per sze az eredeti példányok közötti kutakodás.

A SZÜRY-GYŰJTEMÉNY KATALÓGUSA

A Szüry-gyűjtemény katalógusának tanulmányozásakor legalábbis erre érez késztetést. S egy nem újkeletű fölismerés is megerősítést nyer: az értéktudatosításnak a kultúrában betöltött pótolhatatlan szerepét illetően. A jelen ismertető feladatát viszont röviden úgy foglalhatjuk össze, hogy föl kell hívnia a könyvtárosok figyelmét, milyen színesen értékes, drága kincset őriz a FSZEK központi könyvtára.

/Szerk. Klinda Mária. Bp. 1987. Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 316 old./

Mezey László Miklós

Két új
VILÁGI
ÉNEKEK,

Első:
A' ditséretes és jeles moftani időben
élő, ferényen és hűségesen éjjel tappal
tífzeteket végben vivő Fonókról.

Második:
A' Fársáingban szereztsés, és örömet
talált bús és idős Leányzóról.

*****
Nyomtatott ebben az Elftendőben.

OLVASÓINK ÍRJÁK

GYESEN A GYESRŐL

Milyen jó neked! - hallom lépten-nyomon, s büntudatosan próbálom elfojtani magamban a kitörni készülő ellenérveket. A gyermekgondozási szabadság csak áttételesen jó nekünk: a gyermekeink érdekének tudatosan vállalt elismerése. Vajon feloldhatatlan az ellentmondás, ami életünk kiteljesedése - a gyerekek vállalása - és mindennapjaink három évig tartó bezártsága, elszigeteltsége között van? A magam számára találtam megoldást: már egy éve a Kertész utcai szakolvasóteremben dolgozom, részmunkaidősként. Hogy anyagiilag ez milyen könnyebbséget jelent, arra kár szót vesztegetni, de hogy más se éljen évekig "takarékon", arról már nagyon is érdemes beszélni.

Aki - nem statisztikai értelemben - értelmiségiként éli az életét, az nem képes

"leállni" azzal, hogy mostantól csak anya leszek, s majd három év múlva fogok ismét gondolkodni, társadalmilag elismert, hasznos munkát végezni. A kisgyermek nevelése csak hangsúlyeltolódást jelent: most kevesebb időm van - az előbbi értelmezésben - dolgozni, de ma és a gyes lejárta után is egyszerre vagyok anya és könyvtáros is. Nem természetes és nem törvényszerű e kettősség merev elkülönítése a gyes idejére. Miért mond le rólunk a könyvtár erre az időre? Miért vál-

lal fölösleges terhet magára azzal, hogy kampányszerűen foglalkozik a gyesesek helyzetével? A gyesen lévők "helyzetével" nem foglalkozni kellene, hanem természetes állapotként elfogadni, hogy a szülőképes korú nők szülnék! És az intenzív gyermeknevelés időszakára is feladatot adni, értelmes feladatot, amelynek teljesítésekor mindkét fél jól jár! A gyes ideje alatti képzés /nyelvtanfolyam, szaktanfolyam, egyetemi posztgraduális képzés, politikai továbbképzés stb./ nem jár munkaidő-veszteséggel, nem jár tanulmányi szabadsággal, de egy képzetebb, gondolkodása frissességét megőrzött ember folytathatja majd a munkát, azt a munkát, aminek ellátására évekig készült. Közismertté kellene tenni a részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségét, hiszen vannak olyan munkák, amelyek vagy otthon is elvégezhetőek, vagy nem a szoros munkarendhez kötöttek. Nem akarok ötleteimmel újabb terheket rakni azok vállára, akik nem kevés hivatalos elfoglaltságuk mellett már eddig is törődtek a gyesen lévőkkel. Sőt! Nem lehetne a mindenkor gyesesek között találni olyat, aki szívesen tartaná a - nem formális - kapcsolatot a könyvtár és a többiek között? Nem lehetne klubszerű találkozókat szervezni, a nyugdíjasok özszejöveteleihez hasonlóan, ahol tájékozódhatnánk a könyvtárban történekről? Nem lehetne

legalább a Könyvtári Híradóra egyénileg előfizetni, vagy intézményi gesztusként megküzdeni? Biztosan lehetne, hiszen nem egetverő ötletek ezek, többségük megvalósítása még pénzbe sem kerülne. Másoknak lehetnek ezek-

nél jobb, könnyebben megvalósítható javaslatok, bár volna mód, hogy ők is elmondhassák!

Nekem tényleg jó: amit vállaltam végigcsináltam, az eredménye örömteli, s két hónap múlva ismét dolgozni fogok.

F. Csóri Ágnes

KRÓNIKA

IFJÚSÁGI PARLAMENTET tűzött ki február 27-re, szombat délelőttre az intézmény vezetősége. 45 fiatal gyűlt össze. Mivel az ÁISH javaslata szerint a fiatalok 25 százalékos részvétele szükséges a parlamenthez, (és a FSZEK-ben 216 harminc éven aluli dolgozik), ezért az összegyűltek nem tekintheték magukat ifjúsági parlamentnek. Jó alkalom volt azonban a találkozás a fiatalok és a vezetők eszmecseréjére, számos szakmai és szociális kérdés megbeszélésére.

MARSYAS isten meggondolatlanul felvette a földről azt a fuvolát, amelyet Athéne korábban eldobott, mert fennkölt arcvonásait elcsúfította. És fújta, csak fújta...s a világ legjobb muzsikusanak hitte magát. Végül Apollónt, az "isten lantost" is kihívta versenyre; ám ebben - talán az isteneknek kijáró protekció miatt - alulmaradt, s a hiúságában megsértett isten elevenen megnyúzta. Azóta vallják védőszentjükül a peremirodalom /ponyva, science-fiction, krimi/ művelői Marsyast, az ún. "magas" irodalmat jelképező Apollónnal szemben.

Igaz vagy sem; a XI. kerületi főkönyvtár januárban megalakult science-fiction klubja Marsyas nevét vette fel.

A klub célja - szoros kapcsolatban a Galaktika folyóirat Baráti Körével - hogy tagjaival megismertesse a science-fiction jeles hazai és külföldi alkotásait, alkotóit; eloszlassa a sci-fi irodalommal szemben máig élő előítéleteket, valamint egymáshoz közelítse a technikai és a humán érdeklődésű emberek véleményeit, hogy együtt gondolkozzanak a közös jövőnk felől.

A klub tagsága február közepére közel ötven főre gyarapodott, több mint felük húsz éven aluli. A legnagyobb érdeklődést eddig Kuczka Péter, a hazai science-fiction "pápjának" előadása és Hargitai Károlynak az UFO-król szóló izgalmas műsora keltette. A márciusi vendég Nemere István lesz. A klub tagjai a science-fiction és a tudomány kapcsolatairól is érdeklődnek: április-májusban a Planetárium, a Csillagvizsgáló megtekintése mellett a Központi Fizikai Kutató Intézet munkatársának a gömbvillámról szóló előadását is tervbe vették. Azt is ter-

vezik, hogy saját írásaikat, rajzaikat, fordításaikat saját kiadványukban segítik majd napvilágra.

A klub nyitott, tagdíjmentes, bárkit szeretettel vár.

AZ ALKOTÓ IFJÚSÁG PÁLYÁZATOT újra indítjuk, valamint célprémiumos feladatok elvégzésére is lehet jelentkezni április 30-ig Kutas Endréné személyzeti előadónál. A kész munkákat december 31-ig kérjük leadni.

Az alábbi témajavaslatok közreadásával szeretnénk segítséget nyújtani a pályaművek megírásához. A javasolt témákon kívül minél több egyéni kezdeményezés alapján készült munkát is várunk.

- Esettanulmányok az olvasókkal való foglalkozás eredményeiről.
- Az olvasói szokások megfigyelése a családi könyvtárakban, és az ebből adódó könyvtári feladatok.
- Művelődési körök, klubok programja, tevékenysége, működési tapasztalatok.
- Az olvasói elvárások, ill. elégedettség megnyilvánulásainak összegezése.
- A könyvtár, mint a közösség háza megvalósításának lehetőségei, hatása az olvasók és a potenciális olvasók körében.
- Egy-egy olvasmányfajta funkciója a kölcsönzők olvasmányszerkezetében.
- A tematikus elrendezés csoportjai és az olvasói érdeklődés.
- A könyvtár lehetőségei a hátrányos helyzetű olvasók érdeklődésének alakításában.
- Ajánló jegyzék /annotált/ összeállítás az egészségi okokból házhoz kötött olvasók részére.
- Egyes, újonnan bevezetett szolgáltatások igénybevételének tapasztalatai.
- Egyes olvasói rétegek könyvtárhasználati szokásainak megfigyelése, a tapasztalatok elemzése.
- A csoportos foglalkozások szerepe a gyermekkönyvtári feladatok realizálásában.
- A gyerekek olvasási szokásainak és könyvtárhasználatának megfigyelése a családi könyvtárakban - következtetések és feladatok.

PÁRTHÍREK

A március 1-jei taggyűlésen a tagság megvitatta és elfogadta a pártvezetőség 1987. évi munkáról szóló beszámolóját, és az 1988-as munkatervet.

Meghallgatta Weisz Sándorné összegzését a politikai intézményrendszeréről és a párt vezető szerepéről szóló vitáról.

Kiss Jenő főigazgató értékelte az 1987. évi szakmai munkát, és beszélt az 1988. év

legfontosabb feladatairól.

A tagság a leköszönt két pártvezetőségi tag - Pobori Ágnes és Vazinay Mária - helyett újakat választott; Muzslainé Katona Júliát és Varró Istvánt.

Március 9-én a pártvezetőség véleményezte a vezetők bércorrekciós javaslatát, és döntött az első félévi üléstervéről.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

Kedves Kollégák!

A Közalkalmazottak Budapesti Bizottsága 1988. évre a szakszervezeti beutaló-jegyeket csak két-három hónapra előre adja ki. Most várhatók az április, május, esetleg júniusra szóló beutalók. Így az előző évekhez hasonlóan az idő rövidege miatt előre nem tudjuk megadni a beutalók teljes évi jegyzékét, ezért kérjük, hogy telefonon érdeklődjenek Máthé Imréné üdülési felelősnél. (341-576).

Szakszervezeti Bizottság

Kedves Nyugdíjasunk!

Szeretettel várjuk a Budapesti Városvédő Egyesület és a Liszt Ferenc téri gyermekkönyvtár rendezvényeire:

Ápr. 19. kedd: "Sugárúti történet"
dr. Meskó Sándor műegytemi tanár előadása

Máj. 16. kedd: zenés vetélkedő

Az előadások helye: VI. Liszt F. tér 6.
kezdet: - 16 óra.

SZEMÉLYI HÍREK

K i l é p e t t

Porpáczy Elemérné könyvtáros /XV. kerületi főkönyvtár./

S z ü l e t é s

Szirányi Krisztinának /VIII. kerületi könyvtár/ Balázs nevű kisfia született.

A szülőknek és a kisbabának jó egészséget kívánunk!

GOMBOS ZSÓFIA

1935 - 1988

Nincsen szavunk, összeszorul a torkunk. Ma hajnalban meghalt Zsóka. Hosszú hónapok szenvedése ért véget számára, s a mérhetetlen űr maradt utána számunkra.

30 éve dolgozott a könyvtárnál /sokan Rugyai Zsókaként ismerték/, hetedik éve a Dalgály utcában. Valamennyiünkénél többet olvasott, pótolhatatlan a tudás, amit magával vitt. Mindenkinek értett a nyelvén, ember- és munkaszeretete révén lelke és összetartója volt környezetének. Betegsége alatt is szinte velünk élt, mindennek és mindenkinek örült, ami a könyvtárat jelentette. Vasárnap még verset mondott az őt látogatóknak, régi kollégák után érdeklődött...

S most nincs többé. Csak emléke, amelyet megőrzünk, amelyhez méltók szeretnénk lenni.